Algemene Beschouwingen CDA Kerkrade
Begroting 2026 – Mark Meijer [12-11-2025]

Voorzitter,
Dit zijn mijn vierde algemene beschouwingen als fractievoorzitter van het CDA Kerkrade en tegelijk de laatste van deze bestuursperiode. Het is niet alleen een moment van terugkijken, maar vooral ook van realistisch vooruitzien.

Het CDA heeft altijd geloofd dat politiek niet begint bij cijfers, maar bij waarden, en voor het CDA zijn dit de vier waarden die ons al tachtig jaar richting geven, namelijk:
publieke gerechtigheid, gespreide verantwoordelijkheid, solidariteit en rentmeesterschap.

- Publieke gerechtigheid: een overheid die eerlijk en betrouwbaar is met een eerlijke verdeling van kansen, zoals betaalbare woningen voor starters en gezinnen.
- Gespreide verantwoordelijkheid: is ruimte geven aan mensen, verenigingen, scholen en aan buurten om het goede te doen. Ruimte om het samen te doen.
- Solidariteit: oog en zorg hebben voor elkaar, zeker voor wie het moeilijk heeft. Denk aan het bestrijden van eenzaamheid of ondersteuning bij de voedselbank
- En rentmeesterschap: de plicht naar toekomstige generaties om zorgvuldig om te gaan met onze stad. Denk aan verduurzamen, natuurbehoud en circulariteit. Graag wijs ik op onze motie “vergroenen bedrijventerreinen”.

Voorzitter, laten we beginnen met wat goed gaat. Want er is veel om waardering voor uit te spreken. Wij zien een College dat, ondanks een wispelturig rijksbeleid en het beruchte “ravijnjaar”, de financiën op orde heeft weten te houden. Tegelijkertijd weten we dat de echte opgave in 2028 nog wacht. Het ambtelijk apparaat heeft veel werk verzet om een lijst met mogelijke bezuinigingen en besparingen op te stellen. Daar mogen we best even bij stil staan: het vele werk dat bij een gemeente achter de schermen dagdagelijks gebeurt.

We zien ook dat er geïnvesteerd blijft worden in de vitale stad: in wijken, in veiligheid, in duurzaamheid, in onderwijs en in sport. Er is een ontwikkelfonds gecreëerd om knelpunten op te lossen: denk aan verenigingshuisvesting, jongereninitiatieven en stedelijke vernieuwing.
Dat is goed. Want een gemeente die alleen bezuinigt, bouwt niet aan de toekomst.

We zien bovendien dat er blijvend aandacht is voor de samenwerking in Eurode-verband en de Euregio, met onze burgemeester als boegbeeld voor grensoverstijgende samenwerking. Als CDA blijven we daar graag een drijvende kracht in. Zo hebben wij grensoverstijgende samenwerking geborgd in het landelijk CDA-program en pleiten we lokaal voor investeren in buurtaal Duits op alle niveau’s, Medlands euregionaal inrichten, inspelen op kansen van StädteRegion Aachen en de RWTH en een betere bereikbaarheid van Avantis.

Maar, voorzitter, een begroting is meer dan alleen cijfers; het is een verhaal over keuzes.
En dáár mist het CDA iets. Wij zien een begroting waarin veel in stand wordt gehouden, maar waarin te weinig richting wordt gegeven. Terwijl dit juist het moment is om koers te zetten.

Zoals onze partijleider Henri Bontenbal al zei: “Nederland verlangt naar richting, naar hoop en naar houvast.”. Dat geldt ook voor Kerkrade. Onze stad heeft behoefte aan een duidelijk toekomstbeeld. Het gaat niet alleen om wat we doen, maar vooral ook waarom we het doen. Daar hoort ons inziens visie bij op de volgende drie terreinen:

Algemene Beschouwingen CDA Kerkrade
Begroting 2026 – Mark Meijer [12-11-2025]

Allereerst: de samenleving van betrokken mensen.
Kerkrade kent een sterk verenigingsleven. Daar mogen we trots op zijn. Maar het fundament kraakt: besturen vinden geen opvolging, vrijwilligers raken overbelast en huisvesting blijft een pijnpunt. Het CDA mist in deze begroting een concreet plan voor de toekomst van het verenigingsleven. Niet alleen incidentele steun, maar structurele vernieuwing. Mede vanuit het ontwikkelfonds zou er een echte verenigingsagenda moeten komen: met ondersteuning bij bestuurskracht, meer samenwerking tussen verenigingen & scholen en het onderzoeken van de inzet van Beleef Kerkrade. Dat Is gespreide verantwoordelijkheid in de praktijk: de overheid die faciliteert en niet domineert.

Voorzitter, ten tweede: jongeren en toekomstperspectief.
We spreken vaak over onze jeugd als “de toekomst”, maar handelen we daar ook naar?
Wij waarderen het onderzoek naar een urban sportpark bij het Flexiforum. Dat past bij een stad die jongeren wil vasthouden. Echter twijfelen wij wel aan de geschiktheid van deze locatie vanwege de de mogelijke overlast voor de buurt. Wethouder, wij zijn benieuwd of een goede buurtdialoog is aangegaan en meerdere locaties grondig zijn onderzocht?

Wethouder, wij hebben allemaal de zorgen vernomen van onder andere de leerlingen van het Martin Buber over de fietsenstalling naast het jeugdhonk. Begrijp ons goed: het CDA staat positief tegenover een jeugdhonk. Maar wethouder, hoe verstandig is het dat onze leerlingen, die gebruikmaken van de naastgelegen fietsenstalling, dagelijks geconfronteerd worden met de spanningen, hinder en onveilige situaties die daar soms ontstaan? Wat gaat u hieraan doen?

Jongeren willen perspectief, kansen en vertrouwen. Dat begint al vanaf geboorte, bij goed onderwijs en bij zekerheid over de toekomst van onze Integrale Kind Centra. Gebruik de jongerenraad beter, betrek ze meer bij beleid. En waarom geen stageoffensief met lokale ondernemers, zodat talent hier blijft? Voorzitter, wij roepen het College op om in 2026 een gemeentelijke open dag te organiseren waarbij het stadskantoor en de gemeentewerf wordt opengesteld voor onze burgers. Dit geeft de burger inzicht in het werk van de ambtenaar en kan jongeren enthousiasmeren om voor de gemeente te gaan werken. Bied daarnaast euregionaal perspectief: Kerkrade ligt midden in een unieke Euregio: Stadsregio Aken telt 550.000 inwoners, de RWTH Aken met meer dan 45.000 studenten is groter dan alle Technische Universiteiten in NL samen. Deze euregio biedt kansen voor onze jongeren, laat de gemeente daar een aanjager in zijn. Solidariteit begint bij investeren in de volgende generatie.

En als derde voorzitter: de woon- en leefbaarheidsopgave.
Ook in Kerkrade voelen inwoners de druk van schaarste, leegstand en een verouderd woonbestand. We worden er bijna dagelijks op aangesproken. Daarom agendeerde het CDA al in februari 2025 de woonvisie. Maar pas zeven maanden later stond dit onderwerp op de agenda. Als dit college zegt dat wonen prioriteit heeft, dan hoort daar ook daadkracht bij. Het CDA steunt de aanpak van problematisch vastgoed en de toepassing van de Rotterdamwet, maar wij missen tempo en visie. We lopen al jaren achter als het gaat om voldoende en kwalitatieve woningen in een gezonde mix.
D66-leider Jetten sprak tijdens de campagne over tien nieuwe steden, later bleek dat vooral een metafoor. Het CDA Kerkrade bouwt liever geen luchtkastelen, maar gemeenschappen: plekken waar mensen samen leven, werken, opgroeien en oud worden. Waar generaties in balans samenleven.
Wat betekent dit concreet voor het CDA: onderzoek de mogelijkheden voor een nieuwe gemeenschap in De Ham, op het terrein van o.a. brandweerkazerne en gemeentewerf — een plek waar wonen, natuur en voorzieningen samenkomen. We hebben het hier over 50.000 m2 dicht bij het centrum. Wij horen graag van het College of ze het gesprek met ons willen aangaan. En ja voorzitter, wij zijn ons bewust dat dit niet eenvoudig is, niet van vandaag of morgen kan, maar Rome is ook niet in één dag gebouwd.

Algemene Beschouwingen CDA Kerkrade
Begroting 2026 – Mark Meijer [12-11-2025]

Wij blijven ons inzetten voor geschikte woonruimte voor iedere burger van Kerkrade. De woningzoekende moet weer centraal staan. Wij vragen het college om scherper te kiezen: bouwen waar het kan, renoveren waar het moet, en transformeren waar leegstand dreigt. Samenwerken met de juiste deskundige partijen. Wonen is geen markt, maar een mensenrecht.

Voorzitter,
het sociaal domein blijft de achilleshiel van de gemeentefinanciën. De jeugdzorg kost ons handenvol geld, structureel te veel, en de WMO staat onder druk. Begrijp ons niet verkeerd. Wij willen onze kwetsbare burgers ondersteunen, maar door het te hoge percentage sociale woningbouw, meer dan 45%, dreigt het ons boven het hoofd te groeien. Kerkrade kan niet alle problemen van de wereld oplossen, maar wél het verschil maken voor onze eigen inwoners.

Het CDA mist ook hier de lange termijnvisie: Hoe versterken we de sociale basis zó dat minder mensen in zware zorg terechtkomen? Hoe kunnen wijkteams meer samenwerken met verenigingen, kerken en scholen? Wij geloven dat zorg pas echt duurzaam is als ze dichtbij mensen georganiseerd is. Dat is solidariteit én gespreide verantwoordelijkheid.

Over kerken gesproken. Als CDA vinden wij het goed dat er begin dit jaar een kerkenvisie is gekomen en dat inmiddels met Urban Blue, Gemeente en parochie verdere stappen zijn gezet voor onder andere de kerk Holz, Bleijerheide en Haanrade. Wel of geen rijksmonument, kerken zijn beeldbepalende gebouwen in een stad en onlosmakend verbonden. Ongeacht de functie moeten deze behouden blijven voor de buurt.

Op gebied van rentmeesterschap zet Kerkrade concreet stappen. Denk hierbij aan de succesvolle duurzaamheidwinkel en het goede burgerinitiatief “Kirchroa ruumt op”. Maar rentmeesterschap is niet alleen ecologisch, maar ook financieel: nu verstandig omgaan met middelen, zodat we de volgende generatie niet met tekorten opzadelen. Daarom waarschuwen wij voor het structurele tekort vanaf 2028. Dat vraagt om discipline, maar ook om eerlijkheid richting inwoners.

Voorzitter,
ik wil ook iets zeggen over de manier waarop we in Kerkrade soms politiek bedrijven. We leven in een tijd waarin polarisatie overal om ons heen toeneemt. De uitdaging is om in deze raad te laten zien dat het anders kan. Wij hoeven het niet altijd met elkaar eens te zijn, maar we kunnen wel kiezen voor fatsoen, respect en samenwerking. Zoals de Koning zei in de Troonrede, en zoals Henri Bontenbal het herhaalde: “Debat hoort bij een democratie. Maar ook de bereidheid elkaar de hand te reiken.”. Laat zien dat politiek in Kerkrade gaat over het algemeen belang. We verschillen soms van mening, maar uiteindelijk delen we allemaal dezelfde opdracht: werken aan een krachtig, leefbaar en toekomstgericht Kerkrade.

Daarom, voorzitter, willen wij als CDA graag een compliment geven aan al onze collega’s, om te laten zien wat we samen kunnen bereiken en waar we trots op mogen zijn:

- PvdA: voor de steun aan kleine fracties en hun inzet voor de leegstandsverordening;
- Burgerbelangen: aanpak wijk Rolduckerveld, de Rotterdam-wet en het korte lijntje met de burger;
- Ons Kerkrade: voor het aansterken van het Kerkraads dialect, waarmee we onze lokale identiteit koesteren;
- Lokaal Alternatief: voor het sterk maken voor de buurtaal Duits, waarmee we de Euregio dichterbij brengen;
- Hart voor Vrijheid: voor het nieuwe KOELmagazine en het gesprek over lokale referenda;

Algemene Beschouwingen CDA Kerkrade
Begroting 2026 – Mark Meijer [12-11-2025]

- Oudere Partij Kerkrade: Kaffeklatsch met d'r Jo, die politiek dicht bij de ouderen brengt;
- SP: voor hun scherpe blik op subsidiegelden en het bewaken van rechtvaardige besteding van gemeenschapsgeld;
- VVD: voor het agenderen van de OZB-stijging en het gesprek over gezonde gemeentefinanciën.

Voorzitter, ik rond af
het CDA gelooft in een stad waar mensen elkaar nog kennen, waar we niet langs elkaar heen leven, maar naast elkaar staan. De begroting van vandaag bepaalt niet alleen hoeveel we uitgeven, maar vooral: welk verhaal we over Kerkrade willen vertellen.

Het CDA kiest voor een verhaal van verantwoordelijkheid én toekomstperspectief
Een stad die eerlijk is over wat moet, en hoopvol over wat kan.
Een gemeente die ruimte geeft aan mensen, orde op zaken stelt, en investeert in de toekomst van onze kinderen.

Dat is de kracht van Kerkrade waar wij voor staan. Daar wil het CDA, samen verder aan bouwen.

Want "Politiek gaat niet om het hardste roepen, maar om het beste luisteren.
En niet om het 'ik', maar om het sterker maken van het 'wij'.

Mark Meijer
Fractievoorzitter CDA Kerkrade